

İlgili Kanun / Madde
5510 S. SSGSK/27

T.C
YARGITAY
10. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2025/5673
Karar No. 2025/11299
Tarihi: 03.07.2025

●MALULLÜK AYLIGININ SİGORTALININ ÇALIŞMASI NEDENİYLE KESİLMESİ
●FİİLİ ÇALIŞMANIN TESPİT EDİLMESİNİN GEREKTİĞİ

ÖZETİ: Davacının malullük aylığı aldığı halde çalıştığı konusundaki Sayıştay ihbarı üzerine aylığın kesildiği ve Erzurum Belediyesi tarafından gönderilen yazıda da davacının çalıştığının belirtildiği, mahkemece davada yer alan davalı iş yerlerinin bordrolarından tanıklar dinlenilmek suretiyle bu tanıkların beyanlarına göre davanın kabulüne karar verildiği anlaşılmış ise de karar eksik incelemeye dayanmaktadır. Belediyeden davacının çalışmaları ile ilgili olarak davalı şirketlere hangi dönemde ihale ile iş verildiği, hangi işçilerin çalıştırıldığı, davacının bu işçiler arasında bildirilip bildirilmediği, görev kapsamının ne olduğu, davacının işverenler tarafından verilen işe giriş belgeleri, puantaj kayıtları ve imzası olan resmi belgeler celb edilmeli, her davalıdan davacının hizmetlerini gösteren iş yeri kayıtları, ücret bordroları, işe giriş çıkış belgeleri getirilmeli, daha fazla bordro tanığı dinlenilmeli, bordro tanıkları belirlenirken özellikle şantiye şefi gibi çalışmaları bilebilecek konumdaki kişiler seçilmeli, davacının serbest meslek makbuzu kestiği iddiasına yönelik araştırma yapılmalı, davacının fiilen çalışması bulunup bulunmadığı tereddütsüz şekilde ortaya konulmalı, davacının çalışmasının fiili olmadığı anlaşıldığı takdirde ise bu çalışmaların da iptaline karar verilmesi gerektiği gözetilerek sonucuna göre karar verilmesi gerekmektedir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı Kurum vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçelerinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi Deniz Açıkgoz tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde, davacının davalı Kurumdan 1/81549 tahsis numarası ile 506 sayılı Kanun'un 53/b maddesi gereğince malullük aylığı almakta iken, Sayıştay Başkanlığınca yapılan incelemede sosyal güvenlik destek primine tabi çalıştığı gerekçesiyle müvekkilinin malulen emeklilik işlemlerinin iptal edildiğini, müvekkilinin malulen emekli olduğu için ücret alan ve destek primi ödenen işçi olmadığını, serbest meslek kazanç elde eden ve bu yolla kazanç sağlayan bir vergi mükellefi olduğunu, ancak müvekkilin kendi bilgisi dışında destek primi ödenen ve fiilen çalışan birisi gibi gösterildiğini oysaki müvekkilin bu firma veya firmalarda işçi statüsünde çalışmadığını işçi olarak çalıştığı iddia edilen firmalar müvekkili adına Sosyal Güvenlik Kurumuna verdikleri işe giriş bildirgelerinin de imzası bulunmadığını, ücret bordrolarında da imzası bulunmadığını, müvekkilin serbest meslek erbabı olduğunu bu yolla kazanç sağlayan ve kazancının vergisinin serbest meslek makbuzu tanzim etmek suretiyle ödeyen bir şahıs olduğunu, müvekkiline tahsis edilen maluliyet aylığının iptal edilmesine ilişkin işlemin hukuka aykırı bulunduğunu Kurum işleminin iptal edilmesinin gerektiğini ileri sürerek müvekkiline tahsis edilen maluliyet aylığının iptal edilmesine ilişkin Kurum işleminin iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı SGK vekilinin cevap dilekçesinde, müvekkil Kurum kayıtlarında 110016081549 tahsis numaralı S. T. Y'nin dosyasının tetkikinde, 05.08.2014 tarihinde çalışmaya başladığının 02.11.2016 tarihli Sayıştay Başkanlığınca yapılan inceleme sonucu tespit edildiğinden malullük aylığının kesildiğini, 25.11.2016 tarihli tahsis talebine istinaden 01.12.2016 tarihinden itibaren de 506 sayılı Kanun'un geçici 81/A maddesi gereği 2106469123 tahsis numarası ile yaşlılık aylığı bağlandığını belirtilerek davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile "Davanın kabulü ile 1-Davacıya tahsis edilen malullük aylığının iptal edilmesine ilişkin davalı kurum işleminin iptaline, "karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı SGK vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile başvurunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davalı SGK vekili, Sayıştay incelmeye istinaden sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalıştığı anlaşılan davacının aylığının kesildiğini, Kurumun işlemlerinin hukuka uygun olduğunu, kararın bozulmasını talep etmektedir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, davacının sigortalı olarak çalışmaya başlaması nedeniyle maluliyet aylığının kesilmesine ilişkin Kurum işleminin iptaline ilişkindir.

1.Bölge adliye mahkemelerinin nihai kararlarının bozulması 6100 sayılı Kanun'un 371. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

2.Davacının malullük aylığı aldığı halde çalıştığı konusundaki Sayıştay ihbarı üzerine aylığın kesildiği ve Erzurum Belediyesi tarafından gönderilen yazıda da davacının çalıştığını belirtildiği, mahkemece davada yer alan davalı iş yerlerinin bordrolarından tanıklar dinlenilmek suretiyle bu tanıkların beyanlarına göre davanın kabulüne karar verildiği anlaşılmış ise de karar eksik incelemeye dayanmaktadır. Belediyeden davacının çalışmaları ile ilgili olarak davalı şirketlere hangi dönemde ihale ile iş verildiği, hangi işçilerin çalıştırıldığı, davacının bu işçiler arasında bildirilip bildirilmediği, görev kapsamının ne olduğu, davacının işverenler tarafından verilen işe giriş belgeleri, puantaj kayıtları ve imzası olan resmi belgeler celb edilmeli, her davalıdan davacının hizmetlerini gösteren iş yeri kayıtları, ücret bordroları, işe giriş çıkış belgeleri getirilmeli, daha fazla bordro tanığı dinlenilmeli, bordro tanıkları belirlenirken özellikle şantiye şefi gibi çalışmaları bilebilecek konumdaki kişiler seçilmeli, davacının serbest meslek makbuzu kestiği iddiasına yönelik araştırma yapılmalı, davacının fiilen çalışması bulunup bulunmadığı tereddütsüz şekilde ortaya konulmalı, davacının çalışmasının fiili olmadığı anlaşıldığı takdirde ise bu çalışmaların da iptaline karar verilmesi gerektiği gözetilerek sonucuna göre karar verilmesi gerekmektedir.

Açıklanan bu maddi ve hukuki olgular göz önünde bulundurulmaksızın, Mahkemece eksik inceleme ve araştırma sonucu hüküm verilmesi, usul ve kanuna aykırı olup, sair hususlar incelenmeksizin bozma nedenidir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeple;

1. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının **ORTADAN KALDIRILMASINA,**

2. İlk Derece Mahkemesi kararının **BOZULMASINA,**

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

03.07.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.